

กระบวนการเรียนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย

กรณีศึกษา: อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา

The Process of Teaching and Learning Guitar in Fingers Style in Thailand, Case Study: Ajarn Boonchop Thanomwongtana

กษมา ศิริมุกตากุล¹ / กฤษกร อ่อนละมุล² / พิทยวัฒน์ พันธศรี³

Kasama Sirimukdakul / Krisakorn Onlamol / Pitthayawat Panthasi

¹ สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Program in Music, College of Music, Mahasarakham University

² สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ตะวันตก วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Program in Western Music, College of Music, Mahasarakham University

³ สาขาวิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Program in Music, Faculty of Humanites and Social Sciences, Mahasarakham University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา ประวัติความเป็นมาของการบรรเลงกีตาร์แบบ ฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย และศึกษากระบวนการเรียนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา ผลการวิจัยพบว่าประวัติความเป็นมาของการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย สามารถแบ่งออกเป็นยุคได้ 3 ยุค คือ ยุคเริ่มต้น ยุคพัฒนา และยุคปัจจุบัน อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา มีแนวคิดและหลักการสอน โดยหลักสูตรแบ่งเป็น 3 ช่วง คือ 1) การบรรเลงกีตาร์ขั้นพื้นฐาน 2) การเรียนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ และ 3) การเรียบเรียงเพลงกีตาร์แบบ ฟิงเกอร์สไตล์ ด้านสื่อการสอนใช้ตำรา และสื่อออนไลน์ การวัดและประเมินผลประเมินจากพัฒนาด้านทักษะและความรู้ ที่ได้รับมอบหมายในการเรียนการสอน

คำสำคัญ: กระบวนการเรียนการสอน, กีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์, อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา

Abstract

This research was qualitative research. The aims of this study were to study the history of playing Guitar by fingers style in Thailand and to study the process of teaching and learning Guitar by fingers style of Ajarn Boonchop Thanomwongtana in Thailand. It was divided into 3 periods : Early period, Developing period and Present. The curriculum was divided into 3 steps : 1) Learning from basic 2) Beginning to play into fingers style and 3) Learning how to compose the piece in fingers style. Textbook and multimedia were used as instructional media. Test and Evaluation were assessed from development of skill and knowledge from assessment.

Keywords: The Process of Teaching and Learning, Fingerstyle guitar, Ajarn Boonchop hanomwongtana.

บทนำ

กีตาร์ถือว่าเป็นเครื่องดนตรีตะวันตกที่ได้รับความนิยมบรรเลงกันอย่างแพร่หลายทั่วโลก เราสามารถได้ยินเสียงของกีตาร์จากการบรรเลงในรูปแบบของดนตรีแบบต่างๆ แม้กระทั่งดนตรีพื้นบ้านจากทั่วโลกก็ยังมีกีตาร์บรรเลงอยู่ เช่น ดนตรีของคนบราซิล และแอฟริกา ฯลฯ สามารถผสมผสานกันได้อย่างลงตัว เมื่อกีตาร์สามารถนำมาบรรเลงได้อย่างหลากหลายแล้ว รูปแบบของการบรรเลงกีตาร์ที่ผสมผสานกับดนตรีรูปแบบอื่นๆ จึงทำให้เกิดรูปแบบ ลักษณะ เทคนิค ของดนตรีในแต่ละชนชาติ ฉะนั้นการบรรเลงกีตาร์ในแต่ละรูปแบบจึงต้องมีการเรียนการสอนที่แตกต่างกันออกไปเพื่อให้เข้ากับบริบทของรูปแบบ ลักษณะ เทคนิคของดนตรีนั้นๆ สามารถแบ่งออกเป็นรูปแบบทางดนตรี ดังนี้ บลูส์ (Blues) แจ๊ส (Jazz) ร็อก (Rock) โฟล์ค (Folk) โซล (Soul) ฟังก์ (Funk) เร็กเก้ (Reggae) ฟลามิงโก (Flamingo) ลาติน (Latin) คลาสสิก (Classic) และฟิงเกอร์สไตล์ (Fingerstyle) (Richard Chapman, 2003: 6-7)

กีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ เป็นรูปแบบของการบรรเลงกีตาร์รูปแบบหนึ่งที่มีลักษณะการบรรเลงโดยใช้มือขวาไม่ใช่ปิ๊ก โดยทั่วไปใช้นิ้วทุกนิ้วยกเว้นนิ้วก้อย ถือว่าเป็นรูปแบบการบรรเลงที่นำไปใช้บรรเลงเพลงได้หลากหลายรูปแบบ (แก้วใส ภูติหมาตม, 2556 : คำนำ) สามารถบรรเลงคอร์ด (Chord) ทำนอง (Melody) และแนวเบส ทำนอง (Bass line) ไปพร้อมๆ กัน หรือศิลปินบางท่านใช้ปิ๊ก (Pick) ผสมกับนิ้วในการบรรเลง โดยมือขวาเป็นการจับคอร์ด (Chord) หรือบรรเลงเมโลดี้ (Melody) (Lou Manzi, n.d.: 3) การบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์นั้นมีรูปแบบและเทคนิคในการบรรเลงคล้ายกับการบรรเลงกีตาร์คลาสสิก คือในการบรรเลงกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ต้องใช้นิ้วมือขวาในการบรรเลงโดยแยกออกเป็นนิ้วชี้ นิ้วกลาง และนิ้วนาง (Nathaniel Gunod, n.d.: 100-101) แตกต่างจากการบรรเลงกีตาร์ไฟฟ้าที่เห็นกันอย่างแพร่หลาย คือในการบรรเลงกีตาร์ไฟฟ้าต้องใช้ปิ๊กในการบรรเลง กีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์สามารถบรรเลงได้กับทุกรูปแบบของดนตรี เช่น ดนตรีบลูส์ โดยมีศิลปินที่มีชื่อเสียงอย่างมากคือ โรเบิร์ต จอห์นสัน (Robert Johnson) ดนตรีแจ๊ส ศิลปินที่มีชื่อเสียงคือ โจ พาส (Joe pass) ศิลปินชาวต่างชาติที่มีชื่อเสียงในด้านของการบรรเลงกีตาร์ฟิง

เกอร์สไตล์ อาทิเช่น เมลเลอร์ ทราวิส (Merle Travis), เช็ต แอทกิน (Chet Atkins) และ ทอมมี่ เอ็มมานูเอล (Tommy Emmanuel) (Steve Eckels, n.d.: 196-197) ศิลปินชาวไทยที่มีชื่อเสียงในด้านการบรรเลงกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์นั้นยังมีน้อยมากๆ เป็นคนกลุ่มเล็กๆ เช่น ชีพชนก ศรียามาตร, เด่น วิจักขณ์โยธิน, ทักษ์ เหล็กกล้า, ปู บ้านบุญเรือง แต่ถึงอย่างไร การศึกษาเกี่ยวกับการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทยอย่างน้อย

กระบวนการเรียนการสอนกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทยยังเป็นที่รู้จักกันไม่แพร่หลายนัก ด้วยประเทศไทยมีความหลากหลายทางด้านดนตรีไม่ว่าเป็นคลาสสิก ป๊อป แจ๊ส ดนตรีเหล่านี้มีการเรียนการสอนทั้งในสถาบันอุดมศึกษาและโรงเรียนดนตรีนอกระบบ เห็นได้อย่างแพร่หลายในประเทศ กีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ยังไม่มีการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษาที่ชัดเจน รวมถึงการจัดงานแสดงดนตรีที่สามารถเห็นได้ชัดเจนว่าการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ยังมีผู้ชมและศึกษาได้น้อย อาจเป็นเพราะกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์เป็นการบรรเลงกีตาร์โดยผู้บรรเลงต้องมีความรู้ความสามารถในการบรรเลง โดยส่วนมากผู้บรรเลงต้องบรรเลงเดี่ยวโดยแสดงให้เห็นถึงทักษะการบรรเลงของเสียงกีตาร์ทั้งทำนอง เสียงประสาน จังหวะในเวลาเดียว แต่ถึงอย่างไรกีตาร์ฟิงเกอร์ก็ได้แทรกซึมอยู่กับการบรรเลงกีตาร์ของประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นแนวเพลงเพื่อชีวิต โฟล์คซอง หรือแนวดนตรีอื่นๆ ซึ่งสามารถหาฟังได้ แต่ในปัจจุบันการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทยก็ได้รับความนิยมมากขึ้นสังเกตได้จากมีการจัดการประกวดแข่งขันกีตาร์ การจัดการแสดงดนตรี เทศกาลดนตรี การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์มากขึ้น จากการแข่งขันครั้งนี้จึงทำให้การบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์เริ่มเป็นที่นิยมของนักดนตรี นักศึกษาดนตรี และบุคคลทั่วไปที่สนใจการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ อาจารย์ที่มีผลงานการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ที่โดดเด่นที่สุดก็คืออาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา

อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา เป็นนักกีตาร์ที่มีชื่อเสียงในการบรรเลงกีตาร์รูปแบบฟิงเกอร์สไตล์ (Fingerstyle) การบรรเลงในรูปแบบของฟิงเกอร์สไตล์นั้นส่วนมากเป็นการบรรเลงกีตาร์เดี่ยว บรรเลงคนเดียว เหมือนกับมีมือเบสและ

มีคอร์สให้ตลอดเวลา ต้องใช้องค์ประกอบทางด้านดนตรีทุกอย่างทั้งด้าน ทำนอง (Melody) จังหวะ (Rhythm) เสียงประสาน (Harmony) และสีสันทันของเสียง (Tone Colour) ออกมาผ่านการบรรเลงได้อย่างลงตัว ผู้บรรเลงในรูปแบบนี้ต้องมีความเชี่ยวชาญและสามารถแยกประสาทความสัมพันธ์ระหว่างมือซ้าย และมือขวา ได้อย่างดี (Rusty Cutchin, 2008: 40-42) ปัจจุบันเป็นอาจารย์บุญชอบ วัฒนวงษ์ธนา มีลูกศิษย์มากมายโดยสอนที่โรงเรียนดนตรี Prart music โรงเรียนกีตาร์ไทยและมีผลการสอนกีตาร์ชื่อ How to play fingerstyle guitar ในรูปแบบของสื่อการสอนถือว่าเป็นสื่อในการเรียนการสอนกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ชั้นนำของประเทศไทยที่ทำได้ และเขียนคอลัมน์ในนิตยสารดนตรี โอเวอร์ไดร์ และ อาจารย์บุญชอบ ยังมีฝีมือการบรรเลงอะคูสติคกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ที่มีชื่อเสียงมากในประเทศไทย ด้วยความชื่นชอบ Chet Atkins และพยายามเล่นเพลงของ Chet Atkins และเพลงที่ Chet Atkins ได้ เรียบเรียงเอาไว้ อาจารย์บุญชอบได้รับอิทธิพลการเล่นกีตาร์จาก Chet Atkins, Jerry Reed, Lenny Breau, Tommy Emmanuale, Tommy Jone และอีกมากมาย

ในการดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความสำคัญของกระบวนการเรียนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย และเพื่อให้ทราบถึงกระบวนการเรียนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ของ อาจารย์บุญชอบ วัฒนวงษ์ธนา เพื่อเป็นการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนกีตาร์ สำหรับผู้ที่สนใจหรือกำลังศึกษาอยู่

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษากระบวนการเรียนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย โดยศึกษาเฉพาะข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญและมีชื่อเสียงในด้านการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ และศึกษากระบวนการเรียนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์เฉพาะของอาจารย์บุญชอบ วัฒนวงษ์ธนา

2. มกราคม 2556 – มกราคม 2557

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพในการศึกษากระบวนการเรียนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทยกรณีศึกษาอาจารย์บุญชอบ วัฒนวงษ์ธนา เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์สังเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อนำเสนอองค์ความรู้ของการวิจัย สรุปผลการวิจัยตามลำดับประเด็นที่ได้ตั้งไว้ คือ ประวัติความเป็นมาของกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทยโดยแบ่งเป็นยุคๆ และศึกษากระบวนการสอนกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ของอาจารย์บุญชอบ วัฒนวงษ์ธนา ประกอบด้วยการศึกษาประวัติและผลงานด้านต่างๆ เช่น ประวัติด้านการศึกษา ผลงานด้านการสอน การแสดง การเรียบเรียงเสียงประสาน และการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ ประกอบด้วย แนวคิดการสอน เทคนิคการบรรเลงที่ใช้ในการสอน สื่อการสอน การวัดและประเมินผล โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ 2 ส่วน คือ ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถในการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย และอาจารย์บุญชอบ วัฒนวงษ์ธนา โดยสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ใช้วิธีสังเกตแบบมีส่วนร่วม

กระบวนการเรียนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทยกรณีศึกษา: อาจารย์บุญชอบ วัฒนวงษ์ธนา

1. ประวัติความเป็นมาของกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย

กีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทยนั้นอาจยังไม่เป็นที่นิยมมากนัก สังเกตได้จากศิลปินที่มีชื่อเสียงและอาจารย์ที่สอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทยยังมีจำนวนน้อย แต่ถึงอย่างไรก็ตามกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ก็มีประวัติความเป็นมาในช่วงยุค 80 พร้อมๆ กับการเข้ามาของวัฒนธรรมตะวันตก ดนตรีก็เป็นส่วนหนึ่งในวัฒนธรรมนั้น กีตาร์โปร่งหรือกีตาร์โฟล์คสายเหล็กที่เป็นเครื่องดนตรีที่ได้รับความนิยมก็ได้เข้ามาในประเทศไทยพร้อมกับเพลงสากลที่ได้รับอิทธิพลมาจากชาวอเมริกันในยุคสมัยนั้น จากการศึกษาผู้วิจัยได้แบ่งยุคสมัยประวัติความเป็นมาของกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย ออกเป็น 3 ยุค คือ ยุคเริ่มต้น ยุคพัฒนา และยุคปัจจุบัน ดังนี้

1.1 ยุคเริ่มต้น (ประมาณ พ.ศ 2500 – 2520)

การบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทยเริ่มแรกนั้นเป็นการบรรเลงกีตาร์โฟล์ค หรือกีตาร์โปร่งสายเหล็กประกอบกับการร้องเพลงโดยอาจบรรเลงคนเดียวหรือบรรเลงเป็นคู่ที่เรียกกันว่าโฟล์คซอง (Folk song) โดยการดีดและเกาสาย ในสมัยนั้นเรียกลักษณะการบรรเลงกีตาร์ในลักษณะนี้ว่าฟิงเกอร์ปิ๊กกิ้ง (Finger picking) เช่นเพลงของ ไชมอล แอนด์ กาแฟแกล, จิม โคเช่, จอร์น เดนเวอร์ ลักษณะการบรรเลงของศิลปินกลุ่มนี้มีอิทธิพลและได้รับความนิยมในการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทยเป็นอย่างมาก ในเวลาต่อมาการบรรเลงประกอบการร้องเพลงไม่เป็นที่นิยม เนื่องจากศิลปินเกิดความเบื่อหน่าย จึงคิดค้นวิธีการบรรเลงแบบใหม่โดยการนำทำนองของเพลงร้องมาเรียบเรียงเป็นเพลงบรรเลงพร้อมกับเสียงคอร์คกีตาร์ในเวลาเดียวกัน การบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์ปิ๊กกิ้งเริ่มได้รับความนิยมมากขึ้น นักกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ยุคนี้ได้รับอิทธิพลมาจากเพลงตะวันตกแบบอเมริกันทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นจิม โครเซ (Jim Croce), ไชมอน แอนด์ กาฟิงเกอร์ (Simon & Gafgle), จอร์น เดนเวอร์ (John Denver) ศิลปินกลุ่มนี้เป็นอิทธิพลหลักและสำคัญที่ทำให้เกิดกระแสของการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ต่างๆ เข้ามาในประเทศไทย นักกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ที่มีชื่อเสียงในประเทศไทย ได้แก่ ซีพชนก ศรียามาศย์, ธีร์ ชัยเดช, อาจารย์น้อย ชาติชัย, พี่กุง (ไม่ทราบชื่อจริง), พี่แดง เยโหลมา (ไม่ทราบชื่อจริง) (ซีพชนก ศรียามาศย์: สัมภาษณ์ 2 ธันวาคม 2557)

การบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทยในยุคต้นนี้ ศิลปินชาวไทยกลุ่มหนึ่งได้รับอิทธิพลการบรรเลงจากวัฒนธรรมดนตรีตะวันตก และการศึกษาจากเทปคลาสเซ็ทค่าย วินแฮมฮิลล์ (Windham Hill) เป็นค่ายเพลงค่ายเดียวในประเทศไทยขณะนั้นที่จัดจำหน่ายเพลงประเภทฟิงเกอร์สไตล์ โดยเป็นการรวบรวมนักกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ไว้ในอัลบั้มประกอบไปด้วย ไมเคิล เฮดเจด (Michael Hedges) ศิลปินกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ที่บรรเลงด้วยเทคนิคการตั้งสายกีตาร์แบบเปิด (Open Tuning) วิลเลียม แอ็คเคอแมน (William Ackerman) ศิลปินกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ที่บรรเลงโดยใช้เทคนิคปิ๊กกิ้ง (Picking)

และลีโอ คอทเท้ (Leo Kottke) ศิลปินกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ที่บรรเลงด้วยเทคนิคการตั้งสายกีตาร์แบบเปิด (Open Tuning) และใช้อุปกรณ์สไลด์ (Slide) เทปคลาสเซ็ทจากค่าย วินแฮมฮิลล์ (Windham Hill) เป็นสื่อเพียงทางเดียวและมีอิทธิพลอย่างมากต่อการศึกษากีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทยในยุคต้น

กลุ่มนักกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทยที่สนใจและริเริ่มศึกษาการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในกลุ่มแรก คือพี่กุง, ซีพชนก ศรียามาศย์ และ การณู งามาตร ได้ศึกษาเทคนิคและวิธีการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์จากเทปคลาสเซ็ทจากค่ายเพลงวินแฮมฮิลล์ (Windham Hill) โดยศึกษาลักษณะการบรรเลงจากความสนใจส่วนตัว เช่น พี่กุงสนใจรูปแบบและลักษณะการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ด้วยเทคนิคการตั้งสายกีตาร์แบบเปิด (Open Tuning) ของไมเคิล เฮดเจด (Michael Hedges) ซีพชนก ศรียามาศย์สนใจรูปแบบและลักษณะการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ด้วยเทคนิค ปิ๊กกิ้งของวิลเลียม แอ็คเคอแมน (William Ackerman) และการณู งามาตรสนใจรูปแบบและลักษณะการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ด้วยเทคนิคการตั้งสายกีตาร์แบบเปิด (Open Tuning) และใช้อุปกรณ์สไลด์ (Slide) ของลีโอ คอทเท้ (Leo Kottke) (การณู งามาตร: สัมภาษณ์ 2 ธันวาคม 2557)

ในยุคเริ่มต้นนี้เป็นยุคที่การบรรเลงกีตาร์แบบตะวันตกที่เรียกกันว่าดนตรีแบบอเมริกันได้เข้ามาในประเทศไทย โดยมีกีตาร์เป็นเครื่องดนตรีชิ้นเอกในยุคสมัยเป็นเครื่องดนตรีที่เป็นที่นิยม โดยกระแสเพลงที่มีความโด่งดังการร้องเพลงประกอบการบรรเลงกีตาร์ในลักษณะของการปิ๊กกิ้งหรือการเกานั้นจึงเป็นจุดเริ่มต้นของการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์

1.2 ยุคพัฒนา (ประมาณ พ.ศ 2520 – 2540)

การศึกษาการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทยในยุคพัฒนานี้ ได้มีคนไทยที่ไปศึกษาต่างประเทศได้นำเอาตำราเกี่ยวกับการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์กลับเข้ามาด้วย ทำให้นักกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย ได้มีโอกาสศึกษาและฝึกฝนอย่างถูกต้องและมีกระบวนการเรียนการสอนที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ในเวลาต่อมา ประมาณปี พ.ศ 2519 – 2520 ได้มีบุคคลซึ่ง

ถือว่าเป็นบุคคลสำคัญของวงการกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย ชื่อบุญชู กล่ำสนอง มีนามปากกาชื่อ ราเชลลีซารา เป็นผู้บุกเบิกการเขียนตำราการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย ในยุคนี้เรียกลักษณะการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ว่าปิ๊กกิ้ง ตำราการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทยเล่มแรกจึงมีชื่อว่า Picking โดยในตำราเล่มนี้มีลักษณะเป็นหนังสือเพลงที่มีคอร์ดและเนื้อเพลงอยู่ด้วยกัน และอธิบายวิธีการบรรเลงในแต่ละบทเพลง ตำรา Picking มีทั้งหมด 2 เล่ม โดยเล่มที่ 1 ออกจำหน่ายในปี พ.ศ 2019 และเล่มที่ 2 ออกในปีถัดมาคือ พ.ศ 2520 ตำรา Picking ถือว่าเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการฝึกฝนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทยในยุคพัฒนาเป็นอย่างมาก นอกเหนือจากนี้ราเชลลีซารา ยังมีผลงานการเขียนที่เป็นหนังสือตำราเกี่ยวกับกีตาร์ที่ได้รับการยอมรับในวงการกีตาร์อีกมากมาย (ชีพชนก ศรียามาตย์: สัมภาษณ์ 2 ธันวาคม 2557)

กีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทยในยุคพัฒนาเริ่มเป็นที่รู้จักมากขึ้น โดยสังเกตได้จากการที่มีศิลปินคนไทยสร้างผลงานเพลงบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์บันทึกไว้ในอัลบั้ม คือ ปานศักดิ์ รังสิพราหมณกุล ในอัลบั้มที่มีชื่อว่าไปทะเล โดยมีเพลงชายทะเล (ภูเก็ต) เป็นผลงานการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ ปานศักดิ์ รังสิพราหมณกุล ถือว่าเป็นศิลปินคนไทยคนแรกที่มีผลงานการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ที่ในประเทศ ออกจำหน่ายในปี พ.ศ 2527 (ภุชงค์ บาลไทยสงค์ : สัมภาษณ์ 2 ธันวาคม 2557)

ในยุคนี้ถือว่าเป็นยุคที่ทำให้เห็นได้ว่าการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์ได้มีการพัฒนาจากการที่มีสื่อการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์เกิด ทำให้เห็นได้ว่ามีผู้สนใจในการบรรเลงกีตาร์ในยุคนี้สนใจการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ และจากการมีสื่อการสอนที่ชัดเจนทำให้ผู้ที่สนใจกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์มีแนวทางการฝึกหัดได้อย่างถูกต้องมีต้องคาดคะเนคิดเอาเองเหมือนที่ผ่าน จนทำให้ศิลปินในยุคนี้เริ่มที่มีผลงานการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ออกสู่สาธารณะชนในรูปแบบผลงานเพลง

1.3 ยุคปัจจุบัน (ประมาณ พ.ศ 2540 – ปัจจุบัน)

ในยุคปัจจุบันเป็นยุคที่กีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์เริ่ม

เป็นที่รู้จักกันในวงกว้างมีผู้สนใจและศึกษากันอย่างมาก โดยเริ่มจากการที่มีนักดนตรีที่บรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในสถานที่ต่างๆ มากขึ้น เช่น ร้านอาหารและสถานบันเทิง ทำให้กีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์เป็นที่รู้จักและทำให้ผู้ที่สนใจศึกษากีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์มากยิ่งขึ้น กระบวนการเรียนการสอนที่สำคัญในการศึกษากีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทยที่สำคัญ คือ สื่อการสอน VCD ชุด How to play Fingerstyle โดยเป็นผลงานการสอนของอาจารย์บุญชอบ วัฒนอมวงศ์ธนา ที่เป็นการรวบรวมเทคนิคกลวิธี การบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ เช่น เทคนิคบูมชิก (Boom-Chick) เทคนิคฟิงเกอร์โรล (Finger-Roll) นับเป็นผลงานการสอนการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในรูปแบบสื่อ VCD ของประเทศไทยได้อย่างสมบูรณ์ที่สุด

ในเวลาต่อมาอาจารย์เด่น วิจักขณ์โยธิน ผู้ริเริ่มการสร้างผลงานเพลงและรวบรวมศิลปินที่มีฝีมือในการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ที่มีชื่อเสียงของประเทศไทย ทั้งหมด 9 ท่าน คือ อาจารย์เด่น วิจักขณ์โยธิน คุณสุริยา พิงธงไทย คุณชีพชนก ศรียามาตย์ คุณมารีสา พลบุญชูร คุณทักษ์ เหล็กกล้า คุณชวลัน บัณฑิตย์ คุณกฤตวิทย์ กันจงกิตติพร คุณภุชงค์ บาลไทยสงค์ และอาจารย์บุญชอบ วัฒนอมวงศ์ธนา ในอัลบั้มที่มีชื่อว่า พรีตีกีตาร์ (Pretty Guitar) ผลงานเพลง ชุดนี้สะท้อนให้เห็นถึงความนิยมในการบรรเลงและการศึกษากีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทยมากยิ่งขึ้น

กีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทยในยุคปัจจุบัน นอกจากมีการพัฒนาในด้านของการเรียนการสอนและการมีศิลปินเพิ่มจำนวนมากขึ้น ยังพบการจัดกิจกรรมทางดนตรีที่เกี่ยวข้องกับกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์อย่างต่อเนื่องและเพิ่มมากขึ้นที่สะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการและความนิยมกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทยอย่างเห็นได้ชัด เช่น การจัดการแสดงของศิลปินชาวต่างชาติ งานแสดงดนตรีของศิลปินกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ การจัดอบรมเกี่ยวกับการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ และการแข่งขันการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ นายภุชงค์ บาลไทยสงค์ นักกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ชาวไทยที่ได้รับคัดเลือกเข้าแข่งขันการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ระดับโลกในงาน Canadian Guitar Festival 2014 ณ ประเทศแคนาดา จากผลงานของ

นายกฤษณ์ บาลไทยสงค์ ทำให้มีผู้สนใจศึกษาการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์มากยิ่งขึ้น

การบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ได้พัฒนาขึ้นอย่างแต่เนื่อง จากการมีสื่อการสอนที่มีคุณภาพ ทำให้ผู้ที่สนใจกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ได้ฝึกหัดอย่างถูกต้อง จนทำให้มีนักกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์หน้าใหม่เกิดขึ้นมากมาย มีฝีมือที่ยอดเยี่ยม จากการพัฒนาที่กล่าวมานั้นในปัจจุบันยังมีการรวบรวมศิลปินในรักและชื่นชวในการบรรเลงเพลงแบบฟิงเกอร์สไตล์ มาทำอัลบั้มเพลงถือว่าเป็นการเผยแพร่รูปแบบการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์สู่สังคมไทยอย่างแท้จริง และสิ่งที่สะท้อนให้เห็นได้ชัดเจนมากที่สุดคือในยุคนี้มีนักกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ของไทยได้เข้าร่วมประกวดการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ระดับโลกในงาน Canadian Guitar Festival 2014 จากที่กล่าวมาการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องแน่นอน

2. กระบวนการเรียนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ของอาจารย์บุญชอบ ฅนอมวงค์ธนา

อาจารย์บุญชอบ ฅนอมวงค์ธนา มีแนวคิดและหลักการสอน โดยอาศัยความต้องการของผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ ไม่มีการแบ่งระดับวิทยุติของผู้เรียน ผู้เรียนส่วนใหญ่ที่สนใจเรียนมาเรียนกับอาจารย์บุญชอบ ฅนอมวงค์ธนา นั้นมีความตั้งใจที่เรียนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์อยู่แล้ว จึงทำให้จัดการเรียนการสอนได้ง่าย โดยแนวคิดหลักของอาจารย์บุญชอบ ฅนอมวงค์ธนา มีแนวคิดหลักคือสามารถปฏิบัติได้ ร้องได้ มีทักษะการฟังที่ดีหรือหูไม่เพี้ยน ผู้วิจัยนำเสนอ พร้อมวิเคราะห์ตามเนื้อหาของการเรียนการสอน มีระยะเวลาในการเรียนตลอดหลักสูตรทั้งหมดประมาณ 48-50 ชั่วโมง โดยเรียนอาทิตย์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง รวมระยะเวลาประมาณ 1 ปี โดยในหลักสูตรแบ่งเป็น 3 ช่วงคือ 1) การบรรเลงกีตาร์ขั้นพื้นฐาน 2) การเรียนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ และ 3) การเรียบเรียงเพลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์

2.1 การบรรเลงกีตาร์ขั้นพื้นฐาน

ในกระบวนการเรียนการสอนกีตาร์ขั้นพื้นฐานของอาจารย์บุญชอบ ฅนอมวงค์ธนานั้น ในครั้งแรกที่ผู้เรียนได้ทำการสมัครเข้ามาเพื่อศึกษาการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์กับอาจารย์บุญชอบ ทำการทดสอบก่อนทำการเรียนการสอน เพื่อทดสอบว่าผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถในการบรรเลงกีตาร์ขั้นพื้นฐานมากน้อยเพียงใด โดยอาจารย์

บุญชอบ ฅนอมวงค์ธนา ให้ผู้เรียนทดสอบโดยการบรรเลงกีตาร์พร้อมกับการร้องเพลงประกอบไปพร้อมๆ กันโดยไม่กำหนดเพลง หากผู้เรียนไม่สามารถบรรเลงกีตาร์ไปพร้อมกับการร้องได้หรือไม่ยอมร้องเพราะเกิดอาการเขินอาย อาจารย์บุญชอบ ฅนอมวงค์ธนา ก็เปลี่ยนวิธีการ โดยให้ผู้เรียนร้องเพียงอย่างเดียวและอาจารย์บุญชอบ ฅนอมวงค์ธนาเป็นผู้บรรเลงกีตาร์ให้ เพื่อพิจารณาทักษะและประเมินพื้นฐานของผู้เรียน จากการที่อาจารย์บุญชอบ ได้มีการทดสอบผู้เรียนก่อนทำการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนได้บรรเลงกีตาร์พร้อมกับร้องเพลงไปพร้อมๆ กันนั้น เพื่อที่ทดสอบทักษะในเรื่องของการฟังและจังหวะ สิ่งสำคัญที่อาจารย์บุญชอบ ฅนอมวงค์ธนา ทดสอบทักษะเกี่ยวกับหูหรือการฟังและจังหวะก็เพราะหากผู้เรียนมีทักษะเกี่ยวกับหูหรือการฟังที่ไม่ดีแล้วทำให้ผู้เรียนเกิดปัญหาขึ้นในขณะที่ทำการเรียนการสอนคือไม่สามารถแยกเสียงตัวโน้ตที่ถูกต้องได้หรือที่เรียกว่าหูเพี้ยนซึ่งแก้ยากมาก ส่วนต่อไปในเรื่องของจังหวะคือหากผู้เรียนจังหวะไม่ดีก็ไม่สามารถบรรเลงได้เพราะการบรรเลงกีตาร์นั้นต้องใช้ความสัมพันธ์ของมือซ้ายและมือขวาในการบรรเลง แต่อย่างไรก็ตามถ้าผู้เรียนมีปัญหาในเรื่องของทักษะการฟังและจังหวะ อาจารย์บุญชอบ ฅนอมวงค์ธนา มีแบบฝึกหัดให้ผู้เพื่อฝึกฝนพัฒนา และผู้เรียนทำหน้าที่เป็นผู้เรียนที่ดีก็สามารถบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ได้อย่างแน่นอน ส่วนมากปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนที่มีเรียนการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์กับอาจารย์บุญชอบนั้น มักมีปัญหาในเรื่องของเวลาเพราะผู้เรียนส่วนมากมักเป็นคนวัยทำงานซึ่งอาจมีภาระในเรื่องของการงาน ซึ่งอาจไม่มีเวลาฝึกซ้อม และจุดประสงค์ในการเรียนอาจไม่ใช่เพื่อความบันเทิงแต่เน้นในเรื่องของการบรรเลงเพื่อความสามารถพิเศษและผ่อนคลาย

หลักจากผู้เรียนได้ทดสอบพื้นฐานการบรรเลงกีตาร์ของอาจารย์บุญชอบ ฅนอมวงค์ธนา ก็ทราบถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของผู้เรียน ซึ่งทำให้อาจารย์บุญชอบ ฅนอมวงค์ธนา พิจารณาและสามารถวางแผนได้ว่าควรเริ่มต้นทำการสอนและอธิบายในหัวข้อการสอนต่างๆกับผู้เรียนแต่ละคนอย่างไร ซึ่งเอกสารประกอบการสอนของอาจารย์บุญชอบ ฅนอมวงค์ธนา แจกให้ผู้เรียนทุกคน คนเหมือนกันแต่ก็อธิบายแตกต่างกันเล็กน้อยขึ้นอยู่กับพื้นฐานของผู้เรียนเนื้อหาการเรียนการบรรเลงกีตาร์ขั้นพื้นฐานตามกระบวนการเรียนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ของอาจารย์บุญชอบ ฅนอมวงค์ธนา

แบ่งออกเป็น 4 หัวข้อ ดังนี้

2.1.1 การอ่านโน้ต

ในหัวข้อการอ่านโน้ตเป็นการอธิบายให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการอ่านโน้ต ว่ามีความจำเป็นในการศึกษาต่อยอดในด้านดนตรีอย่างไร ซึ่งมีหัวข้อดังต่อไปนี้ คือ ค่าของของตัวโน้ต สัญลักษณ์ต่างๆ ทางการอ่านโน้ต รูปแบบของโน้ตตัวหยุด การอ่านโน้ตเชปต์ 1 ชั้น การอ่านโน้ตเชปต์ 2 ชั้น การอ่านโน้ตสามพยางค์ การอ่านโน้ตประจุก การอ่านเครื่องหมายโพลี วิธีการจำโน้ตและตำแหน่งของโน้ตบนคอกีตาร์ ซึ่งแต่ละหัวข้อมีตัวอย่างและแบบฝึกหัดประกอบทุกหัวข้อ

2.1.2 คอร์ดและจังหวะ

ในหัวข้อคอร์ดและจังหวะเป็นการอธิบายให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของหน้าที่ของการบรรเลงกีตาร์ ประกอบจังหวะหรือการตีคอร์ด เรียนรู้การอ่านโน้ตสำหรับการตีคอร์ดกีตาร์และเรียนรู้รูปแบบการจับคอร์ดกีตาร์ ประเภทต่างๆ ซึ่งมีหัวข้อดังต่อไปนี้ การจับคอร์ดประเภทเมเจอร์ (Major) ไมเนอร์ (Minor) และ ดอมิแนนท์เซเวน (Dominant 7 th) ในรูปแบบสายเปิด การจับเพาเวอร์คอร์ด (Power chord) การจับคอร์ดเซเวนในรูปแบบต่างๆ ทางเดินคอร์ดในดนตรีบลูส์ ซึ่งแต่ละหัวข้อมีตัวอย่างและแบบฝึกหัดประกอบทุกหัวข้อ

2.1.3 การโซโล่กีตาร์

ในหัวข้อการโซโล่กีตาร์อธิบายถึงหลักการในการโซโล่กีตาร์ พื้นฐานการวางนิ้ว พื้นฐานการตีต ซึ่ง มีหัวข้อดังต่อไปนี้ บันไดเสียงเมเจอร์สเกลในรูปแบบต่างๆ บันไดเสียงไมเนอร์สเกลในรูปแบบต่างๆ บันไดเสียงเมเจอร์เพทาโทนิคสเกลในรูปแบบต่างๆ บันไดเสียงไมเนอร์เพทาโทนิคสเกลในรูปแบบต่างๆ เทคนิคต่างๆในการโซโล่กีตาร์ ซึ่งแต่ละหัวข้อมีตัวอย่างและแบบฝึกหัดประกอบทุกหัวข้อ

2.1.4 การฟัง

ในหัวข้อการฟังเป็นการฝึกทักษะการฟัง โดยอาจารย์บุญชอบ ฌอนอมวงศธนาเป็นผู้ฝึกด้วยตัวเอง โดนเล่นกีตาร์และให้ผู้เรียนฝึกทั้งการฟังและการร้อง ซึ่งมีหัวข้อดังต่อไปนี้ คือ การฟังเสียงสูงต่ำ การฟังระยะห่างของเสียง 1 เสียงและครึ่งเสียง การร้องบันไดเสียงเมเจอร์สเกลและการฟังระยะห่างของเสียง 1 เสียงและครึ่งเสียง และการร้องขึ้นคู่

2.2 การเรียนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ ผู้เรียนที่สามารถเรียนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ได้นั้น ต้องผ่านการเรียนการบรรเลงกีตาร์ขั้นพื้นฐานก่อน การเรียนการบรรเลงกีตาร์ขั้นพื้นฐานนั้น ประกอบด้วย ทักษะการบรรเลงกีตาร์ขั้นพื้นฐานและความรู้ทฤษฎีที่นำไปสู่การปฏิบัติได้แก่ การอ่านโน้ต คอร์ดและจังหวะ บันไดเสียงและทักษะการฟัง ซึ่งผู้เรียนที่ผ่านการเรียนการบรรเลงกีตาร์ขั้นพื้นฐานนั้น ต้องมีความเข้าใจที่ถูกต้อง หลังจากนั้นอาจารย์บุญชอบ ฌอนอมวงศธนา ก็เริ่มทำการสอนในขั้นตอนต่อไปคือเรื่อง การบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์โดยเริ่มจากการอธิบายความหมายและลักษณะการบรรเลงของกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ ว่ามีความหมายและลักษณะการบรรเลงอย่างไร

ความหมายและลักษณะการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในนิยามของอาจารย์บุญชอบ ฌอนอมวงศธนา คือ การใช้มือขวาบรรเลงกีตาร์โดยใช้นิ้ว ซึ่งปกติแล้วในการบรรเลงกีตาร์ทุกๆ ไปอาจใช้ปิ๊ก (Pick) ในการตี ซึ่งสามารถใช้บรรเลงได้ทั้งคอร์ดและโซโล่ แต่การบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์แตกต่างจากการบรรเลงกีตาร์แบบต่างๆ ไป นอกจากการใช้มือขวาบรรเลงกีตาร์โดยใช้นิ้ว แต่คำว่ากีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ มีอีกความหมายหนึ่งคือ การบรรเลงกีตาร์ที่สามารถบรรเลงทำนอง แนวเบสทำนอง และเสียงประสานไปในขณะเดียวกันได้

เมื่อผู้เรียนเข้าใจความหมาย ลักษณะการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์แล้วว่ามีลักษณะอย่างไร มีการบรรเลงอย่างไรบ้าง ก่อนที่ผู้เรียนจะเริ่มเรียนอาจารย์บุญชอบ ฌอนอมวงศธนา กำหนดให้ผู้เรียนที่เรียนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ใช้ทริมป์คิก (Thumb pick) ในการบรรเลงและการฝึกทุกคน ทริมป์คิก คือ อุปกรณ์ที่ใช้สำหรับการตีคอร์ดกีตาร์ชนิดหนึ่ง ซึ่งต้องสวมติดกับนิ้วหัวแม่มือข้างขวา เหตุผลที่อาจารย์บุญชอบ ฌอนอมวงศธนา กำหนดให้ผู้เรียนที่เรียนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ใช้ทริมป์คิก เพราะการบรรเลงและฝึกบางเทคนิคของการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ เช่น เทคนิคการบูมซิค โดยใช้ทริมป์คิก ทำให้เสียงกีตาร์ที่ถูกบรรเลงนั้นมีความคมชัดมากยิ่งขึ้น ไม่เบาและนุ่มจนเกินไป และที่สำคัญผู้เรียนที่ฝึกบรรเลงด้วยทริมป์คิก เมื่อไม่ต้องการใช้ทริมป์คิกทำการถอดออกก็ยังสามารถบรรเลงเพลงเดิมได้แต่ถ้าหากผู้เรียนไม่เคยฝึกใช้ทริมป์คิก ต้องการที่บรรเลงโดยใช้ทริมป์คิก ไม่สามารถบรรเลงได้เลย

ในการเลือกทรัมปีคั้นนั้นต้องอาศัยการลองมิตลอง ถูกชื่อมาทดลองดูว่าตนเองชอบทรัมปีคในลักษณะไหน เพราะทรัมปีคมีขนาดที่หลากหลาย มีทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ความหนาของทรัมปีคที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งหากผู้เรียนใช้ทรัมปีคที่ไม่ถนัด ก็ทำให้ส่งผลเสียต่อการบรรเลง ไม่สามารถควบคุมเทคนิคการบรรเลง สีสันของเสียง และความไพเราะของบทเพลงได้

สำหรับกีตาร์ที่ใช้ในการเรียนการสอนกีตาร์แบบ ฟิงเกอร์สไตล์นั้นอาจารย์บุญชอบ ฌโนมวงศ์ธนา ไม่ได้กำหนดว่าต้องมีรูปทรงอย่างไร แต่อาจารย์บุญชอบ ฌโนมวงศ์ธนามักให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเลือกซื้อกีตาร์โดยให้พิจารณาคอ กีตาร์และระยะความสูงของสายกับฟิงเกอร์บอร์ด หรือทัชซิ่ง (Touching) ของกีตาร์เป็นหลัก โดยคอกีตาร์ต้องมีลักษณะตรงและมีระนาบที่ดี ระยะความสูงของสายกับฟิงเกอร์บอร์ด หรือทัชซิ่งกับคอกีตาร์ต้องมีความห่างที่พอดี เพราะกีตาร์ที่ต้องใช้ในการฝึกและบรรเลงเพลงแบบฟิงเกอร์สไตล์ส่วนมากมักเป็นกีตาร์โปร่ง ซึ่งกีตาร์โปร่งต้องใช้สายขนาดใหญ่ เพื่อให้คุณภาพเสียงที่ถูกบรรเลงออกมามีคุณภาพที่ดี ถ้าคอกีตาร์และระยะความสูงของสายกับฟิงเกอร์บอร์ด หรือทัชซิ่งของกีตาร์ไม่ดีเท่าที่ควรทำให้การฝึกและบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์เป็นไปได้ยาก เมื่อผู้เรียนเข้าใจความหมาย ลักษณะการบรรเลงของกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์และมีอุปกรณ์ที่พร้อมในการเรียนแล้ว อาจารย์บุญชอบ ฌโนมวงศ์ธนา เริ่มการสอนการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ โดยเริ่มจากการพัฒนาทักษะการบรรเลงมือขวาของผู้เรียน เพราะผู้เรียนที่ผ่านการบรรเลงกีตาร์ขั้นพื้นฐาน หรือผู้เรียนที่มีพื้นฐานแล้ว ส่วนใหญ่มีทักษะการใช้ปีกในการบรรเลงในระดับหนึ่งแล้ว อาจารย์บุญชอบ ฌโนมวงศ์ธนา ก็ปรับให้ผู้เรียนฝึกการบรรเลงกีตาร์โดยใช้นิ้วมือขวาพร้อมกับสวามทรัมปีค แทนปีคธรรมดาในการบรรเลง ซึ่งแบบฝึกพัฒนามือขวานั้น มีลักษณะเป็นโน้ตพร้อมแทป ประกอบ มีประมาณ 10 ข้อ เพื่อฝึกให้ผู้เรียนมีความชำนาญในการใช้ทรัมปีค หลังจากนั้นอาจารย์บุญชอบ ฌโนมวงศ์ธนา ให้ผู้เรียนฝึกแบบฝึกหัดพัฒนาทักษะมือขวาโดยการฝึกบรรเลงด้วยชุดคอร์ดและการบรรเลงกีตาร์ประกอบการร้อง เพื่อเป็นการตรวจสอบผู้เรียนว่ามีทักษะการใช้มือขวาและการบรรเลงกีตาร์ประกอบการร้องได้ชำนาญและเป็นธรรมชาติหรือไม่ หากพบว่าผู้เรียน

ยังไม่สามารถปฏิบัติได้หรือไม่เป็นธรรมชาติที่เป็นอุปสรรคต่อการบรรเลงประกอบการร้อง ผู้เรียนต้องฝึกซ้อมแบบฝึกหัดนั้นๆ ด้วยตัวเอง

เมื่อผู้เรียนฝึกแบบฝึกหัดต่างๆ ที่อาจารย์บุญชอบ ฌโนมวงศ์ธนา กำหนดให้จนมีทักษะของการใช้มือขวาที่ดีแล้ว ต่อมาอาจารย์บุญชอบ ฌโนมวงศ์ธนา ทำการสอนการบรรเลงเพลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ ที่สอดแทรกเทคนิคการบรรเลงเฉพาะของการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ โดยบทเพลงและเทคนิคการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ที่ใช้ในการสอนผู้วิจัยได้ยกตัวอย่างเทคนิคบางอย่างเพื่อความเข้าใจในการวิเคราะห์ พร้อมอธิบายของเทคนิคแต่ละชนิด ดังนี้ 1) เทคนิคบูมชิก (Boom-Chick) 2) เทคนิคฟิงเกอร์โรล (Finger Roll) และ 3) เทคนิคฮาร์โมนิก (Harmonic)

2.3 การเรียบเรียงเพลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ขั้นพื้นฐาน

ในช่วงสุดท้ายของกระบวนการเรียนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ของอาจารย์บุญชอบ ฌโนมวงศ์ธนานั้นเป็นการเรียนการสอนการเรียบเรียงเพลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ขั้นพื้นฐาน โดยอาจารย์บุญชอบ ฌโนมวงศ์ธนาให้ผู้เรียนเรียบเรียงเพลงโดยการบูรณาการองค์ความรู้ที่ได้เรียนมาตั้งแต่การบรรเลงกีตาร์ขั้นพื้นฐานและการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ เช่น ทักษะการปฏิบัติกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ด้วยเทคนิคต่างๆ โดยในการเรียบเรียงเป็นรูปแบบการเรียบเรียงเสียงประสานการบรรเลงกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ขั้นพื้นฐานเท่านั้น เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจถึงแนวทางการปฏิบัติเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง โดยขั้นตอนการเรียนการสอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 อาจารย์บุญชอบ ฌโนมวงศ์ธนาให้ผู้เรียนเลือกเพลงที่ใช้ในการเรียบเรียงเพลงแบบฟิงเกอร์สไตล์ โดยกำหนดให้ผู้เรียนแกะ ทำนองหลักของเพลงและคอร์ดของเพลงที่ต้องการเรียบเรียงเพลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ และให้ฝึกการบรรเลงทำนองหลักบนกีตาร์ให้ได้หลากหลายตำแหน่งบนคอกีตาร์

ขั้นตอนที่ 2 อาจารย์บุญชอบ ฌโนมวงศ์ธนาให้ผู้เรียนทดลองใส่โน้ตแนวเบสในจังหวะที่หนึ่งของห้องเพลง ซึ่งทำให้ผู้เรียนสามารถคิดตำแหน่งของคอร์ดที่ใช้ในการบรรเลงพร้อมกันระหว่างโน้ตในแนวเบส และโน้ตทำนอง

หลักได้

ขั้นตอนที่ 3 เมื่อผู้เรียนสามารถบรรเลง โน้ตในแนวเบส และโน้ตทำนองหลักได้แล้ว ขั้นตอนต่อมาให้ผู้เรียนทดลองคิด และฝึกจับคอร์ดในตำแหน่งที่สามารถบรรเลงโน้ตในทำนองไปพร้อมกันได้

ขั้นตอนที่ 4 เมื่อผู้เรียนสามารถบรรเลงคอร์ดในตำแหน่งที่สามารถบรรเลงโน้ตในทำนองไปพร้อมกันได้ อาจารย์บุญชอบ ฌโนมวงศ์ธนาให้ผู้เรียนทดลองบรรเลงเพลงที่ตนเองได้เรียบเรียงเสียงประสานในรูปแบบของกีตาร์ ฟิงเกอร์สไตล์ ซึ่งเป็นพื้นฐานในเรียบเรียงและบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์โดยการนำเทคนิคต่างๆ ที่ได้เรียนมานำมาประยุกต์ใช้ เช่น เทคนิคการบูมซิก

2.4 สื่อการสอน

ในการเรียนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ของอาจารย์บุญชอบ ใช้เอกสารประกอบการสอนทั้งจากหนังสือตำรากีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์จากต่างประเทศ และตำราที่อาจารย์บุญชอบ ฌโนมวงศ์ธนาเขียนขึ้นเองจากประสบการณ์การเรียนและการสอน และแนะนำให้ผู้เรียนเรียนรู้ดนตรีจากสื่อออนไลน์ เช่น ยูทูบ (Youtube) เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สื่อการสอนของอาจารย์บุญชอบ ฌโนมวงศ์ธนา มีความสอดคล้องกับเนื้อหาในการเรียนการสอนโดยให้ความสำคัญกับการฝึกบรรเลงเพลง โดยเพลงที่ใช้ในการเรียนการสอนสอดแทรกเทคนิคกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ไว้ และสิ่งที่สำคัญที่สุดคือในการเรียนการสอนแต่ละครั้งอาจารย์บุญชอบ ฌโนมวงศ์ธนา ทำการสาธิตให้ผู้เรียนได้พิจารณาจากการดูและการฟังอย่างชัดเจนทุกท่อนเพลง หรือถ้าผู้เรียนคนไหนต้องการบันทึกเสียงหรือวิดีโอ อาจารย์บุญชอบ ฌโนมวงศ์ธนาก็ยินดีให้บันทึกเพื่อเป็นต้นแบบในการฝึกหัดสำหรับผู้เรียนที่ต้องการฝึกฝนที่บ้าน

2.5 การวัดและการประเมินผล

อาจารย์บุญชอบ ฌโนมวงศ์ธนามีการวัดและประเมินผลทุกครั้งของการเรียนการสอน โดยผู้สอนประเมินจากพัฒนาด้านทักษะและความรู้ที่ได้รับมอบหมายในการเรียนการสอนในครั้งที่ผ่านมา บางครั้งเป็นการทดสอบที่ไม่ได้แจ้งล่วงหน้ามาก่อน หากผู้เรียนไม่ผ่านตามเกณฑ์ที่อาจารย์บุญชอบ ฌโนมวงศ์ธนา กำหนดก็ต้องเรียนในเรื่องหรือเพลงที่ยังไม่ผ่านซ้ำ ซึ่งหากเรียนไปจนถึงระยะหนึ่งผู้เรียนเริ่มมี

ทักษะความรู้เพียงพอ การวัดและการประเมินผลที่สำคัญในการเรียนการสอนของอาจารย์บุญชอบ ฌโนมวงศ์ธนา คือการทดสอบการฟังและการร้องเพลงซึ่งเป็นการทดสอบทักษะของการฟัง ความสัมพันธ์ของมือซ้ายมือขวาได้อย่างดี กระบวนการเรียนการสอนกีตาร์ของอาจารย์บุญชอบ ฌโนมวงศ์ธนา ประกอบด้วยหลักสูตรกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ที่เป็นหลักสูตรที่อาจารย์บุญชอบ ฌโนมวงศ์ธนาได้คิดค้นจากประสบการณ์และเรียบเรียงเอาไว้อย่างเรียบง่ายโดยมีเนื้อหาที่เรียงลำดับขั้นตอนที่ตีจากง่ายไปหายาก ด้านแนวคิดและหลักการสอนอาจารย์บุญชอบมีความเหมาะสม โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพราะมีลูกศิษย์หลากหลายวัย เน้นการเรียนรู้ทฤษฎีและปฏิบัติไปพร้อมกันโดยเฉพาะในเรื่องของการฝึกการฟัง และการโน้ตไปบรรเลงใช้ในชีวิตรจริง ในด้านวิธีการสอนหรือเทคนิคนั้นเป็นการรวบรวมเทคนิคในการบรรเลงกีตาร์ในรูปแบบฟิงเกอร์สไตล์ซึ่งผู้เรียนได้เรียนและฝึกไปพร้อมกับเพลงที่ได้รับมอบหมายซึ่งบทเพลงมีความสอดคล้องกันการเทคนิคการบรรเลง ด้านสื่อการสอน เป็นตัวช่วยที่ทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการฝึกซ้อม เพื่อให้เกิดการพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรที่สร้างเอาไว้ ด้านการวัดและการประเมินผลอาจยังวัดผลได้ไม่ครอบคลุมนัก เนื่องจากอาจารย์บุญชอบตัดสินใจจากการบรรเลงของผู้เรียนและการคิดสร้างสรรค์ในการเรียบเรียง ซึ่งส่วนประกอบที่ผ่านมานั้นมีความสำคัญกับความสำเร็จของกระบวนการเรียนการสอนกีตาร์ของอาจารย์บุญชอบ ฌโนมวงศ์ธนา

เอกสารอ้างอิง

- กฤษณ์ บาลไทยสงค์. (2557, ธันวาคม 2). ผู้เชี่ยวชาญด้านการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์. สัมภาษณ์.
การุณปู รามาตร. (2557, ธันวาคม 2). ผู้เชี่ยวชาญด้านการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์. สัมภาษณ์.
แก้วใส ภูติมหาดม. (2556). **หัตถ์เกากีตาร์แบบ Fingerstyle**. กรุงเทพฯ: เอ็มไอเอส.
ซีพชนก ศรียามาศย์. (2557, ธันวาคม 2). ผู้เชี่ยวชาญด้านการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์. สัมภาษณ์.
Lou Manzi. (n.d). **Fingerstyle guitar: Complete Edition**. California: Alfred.
Nathaniel Gunod. (n.d). **Fingerstyle guitar: Complete Edition**. California: Alfred.
Richard Chapman. (2003). **The new complete guitarist**. London: Dorling Kindersley.
Rusty Cutchin, (n.d). **Fingerstyle guitar: Complete Edition**. California: Alfred.
Steve Eckels. (n.d). **Fingerstyle guitar: Complete Edition**. California: Alfred.